

نوع پذیرش: رزرو

کد مقاله: DNOM129

اداره بهره برداری آینه شرکت توزیع یا شاهراه اطلاعات

منصور مهرآبادی

شرکت پیام پردازشگر تهران

چکیده

توسعه یک سازمان خدماتی در بستر جغرافیائی چنانچه با توزیع خدمات در این بستر مقارن شود با خود مشکلات عدیده ای را در مدیریت و پشتیبانی بوجود می آورد. در چنین سازمانهایی انتقال اطلاعات و نتایج در سطوح سازمان بکنده انجام می پذیرد و اغلب باعث تأخیر در تصمیمگیری مدیریت می گردد. شرکتهای توزیع نیروی برق یکی از انواع سازمانهای توزیع شده هستند که نه تنها در ساختار و تقسیم بندی پیکره آن در بستر جغرافیائی پراکنده شده است، بلکه خدمات رسانی به مشترکین برق و رسیدگی به تجهیزات شبکه نیازمند دانش های مختلف و در نهایت نوع ویژه و پیچیده ای از مدیریت می باشد. حساسترین بخش در شرکتهای توزیع اداره بهره برداری است زیرا به تعبیری آینه تمام نمای عملرد شرکت را تداعی می نماید از طرفی همین محل موقعیتی استثنائی در ثبت وارائه اطلاعات به مدیریت در جهت برنامه ریزی آتی می باشد. در این مقاله سعی بر معرفی فعالیت انجام گرفته در بخش بهره برداری شبکه در جهت بهبود اطلاع رسانی و ثبت اطلاعات و در نهایت دریافت آمار و نتایج دارد.

کلید واژه ها

جمع آوری اطلاعات- سیستمهای اطلاعات مدیریت-پردازش اطلاعات-توزیع اطلاعات

مقدمه

مقابله با بحرانها خود نیاز به توانایی خاص دارد که تعاملی انسانها از آن برخوردار نمی باشند. مشاغلی که وظیفه آنها رفع بحرانها از جامعه است نیز از این قاعده تبعیت می نمایند. اجبار در عملکرد سریع پرسنل در رفع خاموشی منجر به مشکلی افزون بر اصل بحران می باشد. از آنجائیکه پرسنل معمولاً درگیر رفع مشکلات و خاموشی ها می باشند از ثبت اطلاعات و توضیحات مربوط به حادثه باز می مانند و اغلب پس از رفع خاموشی نیز به آن اهمیت داده نمی شود و یا از خاطر می رود. از این جهت از مدتی پیش مدیران سطوح مختلف شرکتهای توزیع، ایجاد نوعی سیستم اطمینان بخش از چگونگی عملکرد پرسنل و وضعیت مختلف شبکه را خواستار بوده اند. در روش مرسوم قبلی پرسنل اقدام به ثبت مشخصاتی از حادثه رخ داده در شبکه در دفاتر موسوم به حوادث می نمودند. این شیوه در زمان خوبسیار موثر در پیگیری و بررسی مسائل مشکلات شبکه بوده است لیکن با توسعه شهرها و به تبع آن توسعه شبکه های توزیع و افزایش حوادث و رخدادها، امکان استفاده از این مدارک را کاری غیر ممکن نمود. از سوی دیگر کارشناسان مربوطه در استخراج آمار و نتایج مورد درخواست مدیریت، ملزم به مرور تعداد بسیار زیادی از اطلاعات به صورت دستی بوده اند. در این طریق در نهایت نه تضمینی بر ثبت صحیح اطلاعات وجود داشت و نه بر استخراج دقیق نتایج و یا کنترل آنها. بنابراین اقدامات مختلفی در راستای ایجاد سیستمهای مکانیزه در ثبت و نگهداری اطلاعات حوادث و بهره برداری شبکه صورت پذیرفت. این اقدامات با توجه به نگرشاهی مختلف مدیران و همچنین وجود امکانات مختلف هر شرکت متفاوت بوده است. اختلافات اینچنین به تدریج خود معضلی دیگر را بوجود آورد و آن تطبیق ناپذیری اطلاعات است. این عدم تطابق باعث می گردید که فلسفه استفاده مدیریت از اطلاعات دچار تزلزل شود. برای بوجود آوردن یکپارچگی در اطلاعات لازم است که راهکارهای ویژه ای را مورد توجه قرارداد. در استقرار هر سیستم مکانیزه باید به مسائل بنیادی زیر توجه می شود

- ❖ سیستم
- ❖ تکنولوژی
- ❖ نیروی انسانی

در زیر به بررسی مسائل موجود در استقرار سیستم مکانیزه حوادث و بهره برداری می پردازیم و پس از آن از امکانات موجود در استخراج آمار و اطلاعات اشاره ای خواهیم داشت و در پایان نیز اهداف بعدی در ایجاد یک سیستم یکپارچه اطلاعات مدیریت در سطح برق تهران را بیان خواهیم نمود. روش بکار گرفته شده شاید با روشهای مرسوم مطابقت نداشته باشد لیکن موفقیت در اجرای آن تضمین شده است.

مفاهیم

می توان از آمار به عنوان پردازشی هدفدار بروی مجموعه ائی از اطلاعات جمع آوری شده از یک جامعه نام برد. در اینصورت در هر گونه استفاده از آمار، نیاز به دو عنصر وجود دارد. یکی اطلاعات و دیگری هدف و روش های پردازشی. روش های آماری ارائه شده اغلب از دیدگاه بررسی و دریافت مشخصه های جامعه قدرت بسیار خوبی را ارائه می دهد. لیکن در بررسی خطای جمع آوری و ثبت اطلاعات متاسفانه روش های مشخصی وجود ندارد و اغلب آزمون و نمونه گیری پیشنهاد می گردد برای اطمینان از نتایج آماری باید به هر دو عنصر از دیدگاه خطاهای نیروی انسانی نگریست.

معمولاً خطاهای نیروی انسانی در ثبت اطلاعات در انواع زیر مشاهده می شود:

- ❖ نا آشنائی به امور ثبت اطلاعات
- ❖ خطای سهوی در درج و ثبت اطلاعات بعلت فشردگی کاری و خستگی
- ❖ سهل انگاری در ثبت اطلاعات و مخدوش نمودن اطلاعات
- ❖ تغییر تعمدی اطلاعات

از موارد گفته شده آنچه که بسیار خطر ناک و غیر قابل تشخیص می باشد نوع آخر یعنی وجود عمد در تغییر اطلاعات است برای کاهش خطاهای ثبت لازم است مکانیزم های را بوجود آورد تا خطاهای ثبت آشکار گردد بدین منظور راهکارهای زیر بکار گرفته می شود.

- ❖ آموزش پرسنل در چگونگی ثبت اطلاعات
- ❖ کاهش اطلاعات مورد ثبت
- ❖ تحلیل اطلاعات در دوره های مختلف توسط کارشناسان
- ❖ تغییر معیارهای پاداش و انگیزشی

در اینجا ذکر یک نمونه در این خصوص راهگشا خواهد بود

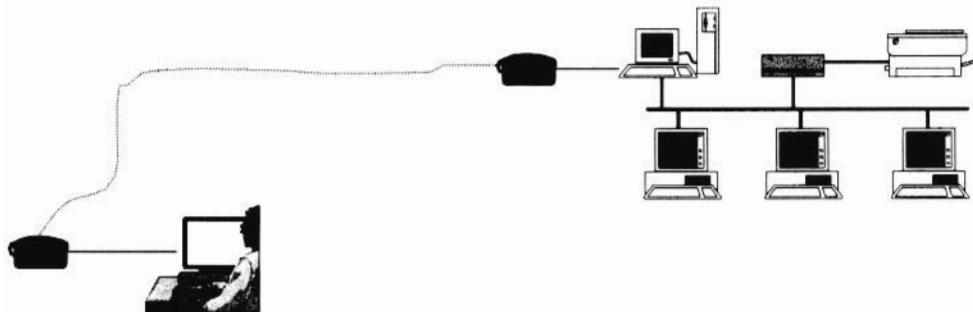
معمولاً محاسبه انرژی توزیع نشده در شرکتها امری بسیار مهم می باشد. اما بعلت همین اهمیت برخی از مدیران پس از دریافت اعداد چنانچه اعداد ارائه شده در حد مناسبی قرار نگیرند اقدام به توبیخ پرسنل مربوطه می نمایند. اینکار شاید در ظاهر عکس العملی مناسب قلمداد شود لیکن در دفعات بعد منجر به ارائه اطلاعات خلاف واقع از جانب پرسنل خواهد شد و در طولانی مدت منجر به از دست رفتن کلیه اطلاعات می گردد بنابراین برخورد مدیریت با آمار و اطلاعات باید بگونه ائی باشد که منجر به اعداد و ارقام ساختگی نگردد.

یکی از راهکارهای جمع آوری اطلاعات صحیح استفاده از سیستمهای مکانیزه می باشد. چنانچه از اینگونه سیستمهای درست استفاده شود میتوان در حد خوبی از صحت اطلاعات اطمینان حاصل نمود.

سیستم های جمع آوری اطلاعات مکانیزه

جمع آوری اطلاعات بسته به خصوصیت هر فرآیند متفاوت است. در بخش بهره برداری دو بحث اصلی مطرح بوده است اولی ثبت حوادث رخداده در شبکه و مشخصات آنها و دیگری ثبت اطلاعات شبکه همچون مشخصات الکتریکی و بارگیری. در قسمت اول یعنی حوادث و اتفاقات به دلیل نیاز شدید به کار کاربری در درج اطلاعات امکان استفاده از سیستمهای اتوماتیک وجود ندارد در حالیکه در قسمت دوم جمع آوری بصورت اتوماتیک از مدت‌ها پیش فرآهنم بوده است. بنابراین در بخش ثبت اتفاقات مشکلات دو چندان است. در چنین سیستمی امکان اطمینان از صحت ثبت اطلاعات وجود ندارد زیرا دخل و تصرف در اطلاعات توسط کاربران بسیار زیاد می‌باشد. برای جبران این نقیصه لازم است سیستم پردازشی مناسبی را برای بررسی اطلاعات بوجود آورد که در ادامه به آن اشاره خواهد شد. چنانچه در یک سیستم جمع آوری اطلاعات که توسط کاربر انجام می‌پذیرد اقدام به ایجاد کنترلهای شدید در نحوه ورود اطلاعات گردد باعث پیچیده شده و سردرگمی کاربر می‌گردد. در چنین شرایطی تنها راهکار، استفاده از مکانیزمهای مدیریتی در کنار سیستمهای جمع آوری اطلاعات است. برای مثال چنانچه با استفاده از ساختار بانکهای اطلاعاتی توزیع^۱ شده اقدام به ثبت اطلاعات در محل و انتقال اطلاعات به ستاد در پایان هر روز گردد، با توجه به امکان مدیریت در ملاحظه اطلاعات می‌توان امید داشت که ثبت اطلاعات در مناطق بخوبی انجام می‌پذیرد.

برای انتقال و ارسال اطلاعات از ادارات بهره برداری که عموماً دور از ستاد شرکتهای توزیع است.

روشهای مختلفی برای ارسال اطلاعات بین ادارات بهره برداری و ستاد وجود دارد. ساده‌ترین شکل استفاده ارسال کل فایل به ستاد و استفاده از اطلاعات آنها در نرم افزار مربوطه می‌باشد. لیکن با توجه به روش تکنولوژی هم اکنون امکانات جدیدیس در اختیارمان است

¹Distributed Database

روش‌های همسان‌سازی^۱ و یا ارسال اطلاعات

بطور کلی هم اکنون دو روش برای انتقال اطلاعات در حداقل زمان بین دو محل استفاده از نرم افزار وجود دارد:

۱. بانک اطلاعات توزیع شده همسان
۲. بانک اطلاعات برپایه WEB

در شیوه اول بانک اطلاعاتی بصورت Replicated و کپی برداری شده در دو ایستگاه مختلف قرارداده می‌شود. کاربر بدون نیاز به تماس مخابراتی اقدام به ورود اطلاعات در ایستگاه خود می‌نماید. در پایان نوبت‌های کاری از طریق خطوط مخابراتی عمل همسان‌سازی اطلاعات فایل موجود در ایستگاه را با فایل همسان سرویس دهنده ستاد بوجود می‌آورد. در این عمل همان‌سازی، بانک اطلاعاتی شروع به کنترل تغییرات انجام شده و ارسال آنها می‌نماید.

مزایا

- ❖ بی نیاز از استفاده از خطوط ارتباطی در هنگام استفاده کاربر
- ❖ وجود اطلاعات هم‌رتبه و همسان در سرویس دهنده و ایستگاه راه دور
- ❖ سرعت زیاد استفاده از اطلاعات در دو ایستگاه
- ❖ امکان استفاده از ساختارهای پیچیده ورود اطلاعات در سیستم

معایب

- ❖ زمان زیاد انتقال اطلاعات (حدود ده تا بیست دقیقه برای ارسال اطلاعات یک روز کاری)
- ❖ افزایش زمان انتقال با بزرگتر شدن بانک
- ❖ عدم همسانی دو پاره اطلاعات بصورت در لحظه^۲

در شیوه دوم بانک اطلاعاتی در ساختار WEB طراحی می‌گردد. بدین ترتیب که بانک اطلاعاتی بشکل متمرکز در سرویس دهنده قرار داده می‌شود. رابط کاربری بر پایه HTML طراحی و در سرویس دهنده قرارداده می‌شود. کاربران راه دور با اتصال به سرویس دهنده از طریق خط تلفن اقدام به ورود اطلاعات و یا دریافت نتایج مستقیماً در سرویس دهنده می‌نمایند.

مزایا

- ❖ وجود اطلاعات بروز در لحظه در اختیار مدیریت
- ❖ سادگی استفاده
- ❖ امکان ایجاد تغییرات در ساختارها و توزیع آن برای کاربران راه دور

معایب

- ❖ نیاز به خطوط مخابراتی برای تمام مدت استفاده
- ❖ کندی استفاده برای کاربران راه دور

¹Synchronization

²on line

طرح اجرانی

- از آنچنانکه ورود اطلاعات و تحلیل آن در شرکتهای توزیع معمولاً در دو بخش مجزا و با فاصله انجام می‌پذیرد طرح کاربردی لازم است از ویژگی‌های ترکیبی دو روش دکر شده استفاده نماید.
۱. در ادارات بهره برداری که دور از ستاد منطقه و شرکت قرار گرفته اند لازم است تمامی بانک های اطلاعاتی در حالت Replicated Data base استفاده شوند
۲. در قسمتهایی که نیاز به دریافت گزارشات و یا ثبت اطلاعات بطور محدود می‌باشد(مدیریت) از سیستمهای WEB استفاده شود
۳. در بخش‌های کارشناسی ستاد و یا مناطق بسته به نیاز از هر دو نوع می‌توان استفاده نمود.

این طرح از آنجا ناشی می‌شود که به علت وجود خطوط مخابراتی کند نمی‌توان صفحات WEB را بسرعت در ایستگاههای دور فراخوانی نمود. از طرفی معمولاً در پایان روز ارسال اطلاعات به مرکز برای کارشناسان دیگر ادارات کفایت می‌نماید.

هم‌اکنون سیستم حوادث بهره برداری فشار ضعیف قادر است بشکل توزیع شده پس از ثبت اطلاعات از طریق کاربران، با سرویس دهنده مرکزی تبادل اطلاعات انجام دهد نتایج عملی برای یک خط از نوع شماره گیر^۴ حدود چهار دقیقه برای ارسال بیست ردیف خاموشی می‌باشد که تقریباً متوسط خاموشی در مناطق را پوشش می‌دهد. بنابراین مدیران مختلف قادر هستند از آخرین وضعیت شبکه باخبر شوند. از طرفی با این شیوه نیازی به ارسال گزارشات از طریق کاغذ نمی‌باشد و اکثر گزارشات در اختیار مدیران و کارشناسان قرار می‌گیرد.

با پیشرفت روز افزون تکنولوژی امید می‌رود که تکنولوژی خطوط پرسرعت و یا خطوط ماهواره با قیمت مناسب در اختیار استفاده کنندگان باشد. در این شرایط می‌توان از سیستم WEB به سادگی سیستمهای توزیع شده استفاده نمود. بنابراین مرز شبکه‌های LAN از شبکه‌های WAN شکسته خواهد شد.

⁴Dial up

تله های پردازش اطلاعات

بطور کلی هرچه پردازش طراحی شده ببروی سیستم ساده تر باشد امکان دخل و تصرف در اطلاعات بیشتر می باشد. برای نمونه دریافت آماری از تعداد تعمیرات و سرویس های انجام شده ببروی پستها بطور مستقیم نشانگر مقدار کار انجام شده توسط پرسنل است لیکن اگر بطریقی دیگر و با ترکیب چند شاخص و بررسی اثر ترکیبی آنها اقدام به دریافت آمار گردد ، امکان مخدوش نمودن اطلاعات و یا تغییر آنها در راستا اهداف غیر مدیریت کاهش می یابد. برای نمونه به یک پارامتر جدید و کارائی آن توجه می کنیم

فرض کنیم از کاربران بخواهیم کیلومتر طی شده توسط مامور را در هر حادثه را ثبت نمایند. بطور مستقیم از این اعداد وضعیت مشخصی استخراج نمی گردد. اما اگر آمار تعداد حوادث رخ داده را در ماههای مختلف براساس مسافت طی شده را با منحنی توزیع نرمال مقایسه کنیم به نتایج جالب توجهی خواهیم رسید. برای مثال چنانچه کشیدگی اطلاعات در قسمت بالا باشد می توان این نتیجه را استنباط کرد که سرویس پستها در مناطق دور از منطقه بدرستی انجام نگردد. دیده است که اکنون حوادث آن افزایش یافته است.

بنابراین چنانچه معیارهای پردازشی اتخاذ کرد که بسادگی اثر تغییر اطلاعات در این کعيارها و نتایج آنها مشخص نگردد می توان در صدی از ورود اطلاعات نادرست توسط کاربران جلوگیری نمود.

پردازشهاي تقریب شده

در عمل امکان محاسبه و پردازش دقیق اطلاعات بندریت بوجود می آید. بسیاری از حالات در جمع آوری و پردازش اطلاعات منجر به ایجاد تقریب در نتایج می گردد. شاید بجزئیات بتنان گفت که پردازش اطلاعات و آمار در بخش توزیع یکی از پر تقریب ترین محاسبات در مهندسی می باشد. بنابراین در بهترین شرایط ورود اطلاعات کاربری محاسبات دارای تقریب بالاتی می باشد. برای کاهش تقریب در محاسبه انرژی توزیع نشده لازم ایجاد روشی مناسب می باشد.

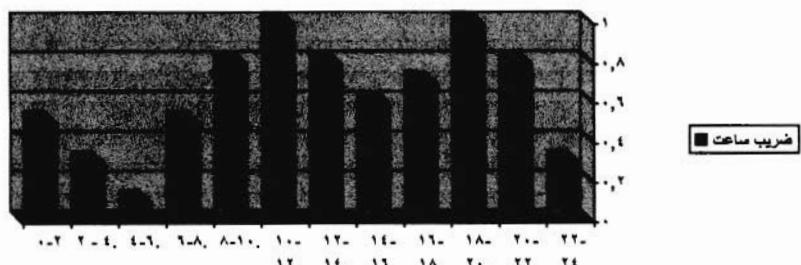
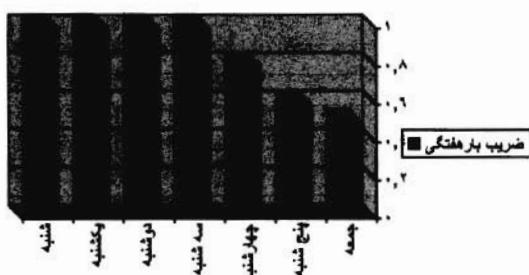
محاسبه افزایی توزیع نشده

در محاسبه انرژی توزیع نشده معمولاً با استفاده از اطلاعات بارگیری پستها و یا فیدرها جریان قبل از قطع برآورد و براساس فرمول محاسبه انرژی توزیع نشده اقدام به محاسبه انرژی توزیع نشده می‌گردد. لیکن از آنجاییکه بارگیری پستها در زمانهای اوج بار صورت می‌گیرد، خطای چشمگیری در ماههای غیر اوج ایجاد می‌شود. برای رفع این خطای می‌توان روش زیر را اعمال نمود.

در روش مورد نظر اقدام به استفاده از منحنی بار روزانه-هفتگی-ماهانه می‌گردد. بدین ترتیب که برای ماه اوج مصرف ضریب قرارداده می‌شود برای ماههای دیگر به نسبت کاهش بار ضریب از یک کوچکتر خواهد بود.

بجهت تغییر بار در ساعت مختلف شبانه روز و همچنین روزهای هفته برای این دو نیز ضرایبی کوچکتر یا مساوی یک مطابق با منحنی بار در نظر گرفته می شود

از حاصلضرب سه ضریب فوق ضریب جدیدی بناب ضریب تضعیف جریان بارگیری بوجود می آید که چنانچه این ضریب در فرمول انرژی توزیع نشده اعمال گردد مقدار دقیتری را از محاسبات انرژی توزیع نشده بدست می دهد.

در تعیین سه ضریب یاد شده مشکلاتی وجود دارد از جمله:

۱. عدم وجود منحنی های بار روزانه یا هفتگی برای فیدر یا پست های توزیع
۲. عدم تطابق منحنی بار برای مصارف مختلف همچون مسکونی و یا تجاری

برای رفع این مشکلات راه حل های زیر پیشنهاد می گردد:

۱. استفاده از منحنی بار کلی فیدرهای ۲۰ کیلوولت و تعمیم آن برای پستهای تحت تغذیه

سیستم حوادث و بهره برداری نقطه شروع

با برنامه ریزی های انجام گرفته سیستم حوادث و بهره برداری با هدف جمع آوری و ثبت اتفاقات و اطلاعات پستها نصب در مناطق برق راه اندازی شد و تاکنون بیش از یکصد هزار ردیف خاموشی در سیستم ثبت گردیده است. با تلاش مدیریت و کارشناسان دفتر فنی برق تهران اقدامات اصلاحی برای بهینه نمودن عملکرد استفاده از سیستم انجام پذیرفت. برای ایجاد بستر فرهنگی مناسب در استفاده از سیستم بیش از دویست و پنجاه کاربر سیستم مورد آموزش قرار گرفتند. با گذر از مرحله راه اندازی هم اکنون سیستم بستر مناسبی برای استقرار سیستمهای آمار مدیریت می باشد. بطوریکه شامل چهل نوع گزارش با ترکیبات مختلف شرطی است. گزارشات سیستم بر دو محور عملیاتی و مدیریتی ایجاد شده است. در بخش عملیاتی ایجاد انواع مختلفی از لیستها و گزارشات روزانه بگونه ای طراحی شده است که قادر به پاسخگوئی به نیازهای رده های میانی نیز می باشد. بطور خلاصه انواع مختلف گزارشات موجود در سیستم قادر به پاسخگوئی به نیازهای مدیریت در برآورد

۱. تعداد و انواع اتفاقات
۲. وضعیت انرژی توزیع نشده

بسمه تعالى

شركة توزيع نيروى برق جنوبيغرب تهران

١٣٨٠/٠٩/٢١ تاريخ:

لیست قطعات مصرفی

حولت منطقه برلنیه

١٣٨٠/٠٩/١٢ تا ١٣٨٠/٠١/٠١

مکروه قطع: انشعبات علت قطع:

تشعبات (اصلاح کلیل تشعب)

نام کالا	واحد	تعداد	تاریخ
فیز ۲۵	تعداد	۱	۱۳۸۰/۰۸/۰۷
فیز ۲۵	تعداد	۲	۱۳۸۰/۰۷/۲۸

مجموع: ٤

تشعبات (اصلاح کلیل تشعب)

نام کالا	واحد	تعداد	تاریخ
سیم نمره ۶	متر	۱۰	۱۳۸۰/۰۹/۲۱

مجموع: ۱۰

تشعبات (اصلاح لشعلب مشترکین)

نام کالا	واحد	تعداد	تاریخ
سیم نمره ۶	متر	۶	۱۳۸۰/۰۸/۰۱
سیم نمره ۶	متر	۳۰	۱۳۸۰/۰۹/۰۲
سیم نمره ۶	متر	۸	۱۳۸۰/۰۹/۰۴
سیم نمره ۶	متر	۲	۱۳۸۰/۰۹/۲۳
سیم نمره ۶	متر	۶	۱۳۸۰/۰۹/۲۰
سیم نمره ۶	متر	۰	۱۳۸۰/۰۹/۲۸
سیم نمره ۶	متر	۰	۱۳۸۰/۰۹/۱۶
سیم نمره ۶	متر	۱۰	۱۳۸۰/۰۹/۲۰
سیم نمره ۶	متر	۰	۱۳۸۰/۰۹/۲۶

مجموع: ۷۷

تشعبات (اصلاح کلیل تشعب)

نام کالا	واحد	تعداد	تاریخ
کابل ۲x۶	متر	۴	۱۳۸۰/۰۹/۰۷

مجموع: ۴

